

Wąbrzeźno

Przyjazne
Wody

***RAPORT Z REALIZACJI
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
GMINY MIASTO WĄBRZEŻNO
ZA LATA 2015 - 2016***

Autorzy:

*Dokument został opracowany
przez pracowników Wydziału
Geodezji, Budownictwa i Inwestycji
Urzędu Miasta Wąbrzeźno*

Wąbrzeźno, czerwiec 2017

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020

Spis treści:

Rozdział		
1.	Wstęp	3
2.	Realizacja poszczególnych zadań własnych, zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno:	3
	2.1 Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno – ściekowej oraz zabezpieczenie wód przed zanieczyszczeniem	4
	2.2 Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza	10
	2.3 Podnoszenie efektywności energetycznej oraz pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych	15
	2.4 Ochrona przed hałasem i poprawa klimatu akustycznego	16
	2.5 Ochrona przyrody, w tym zachowanie różnorodności biologicznej oraz kształtowanie terenów zieleni urządzonej	17
	2.6 Edukacja ekologiczna – działania promocyjne i edukacyjne	18
	2.7 Kształtowanie warunków przestrzennych dla rozwoju gospodarki zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju	25
	2.8 Racjonalizacja gospodarki odpadami	26
3.	Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska na podstawie wskaźników monitorowania Programu	28
4.	Ocena finansowania Programu Ochrony Środowiska	36
5.	Podsumowanie i wnioski	37
6.	Źródła opracowania	39

1. Wstęp

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017, poz. 519 ze zm.) organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport z wykonania programu ochrony środowiska, który przedstawia radzie gminy.

Obecnie dla Gminy Miasto Wąbrzeźno obowiązuje aktualizacja programu ochrony środowiska na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020, przyjęta uchwałą Nr XXXIII/240/13 Rady Miasta Wąbrzeźno z dnia 20 września 2013 r.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 8 lit. a) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.) burmistrz ma obowiązek zamieścić w Biuletynie Informacji Publicznej opracowany raport z wykonania gminnego programu ochrony środowiska.

Niniejszy dokument stanowi próbę weryfikacji zakresu zawartych treści w aktualizacji programu ochrony środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno oraz wstępną ocenę wykonania tego, co zostało zapisane w niniejszym programie. W raporcie przedstawiono informację odpowiadającą zawartości przyjętego opracowania, obrazując zadania i przedsięwzięcia, które były zrealizowane, są rozpoczęte lub zakończone w ramach obowiązującego Programu, w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2016 r. Ponadto uwzględniono również inne informacje oraz zrealizowane inwestycje, które były istotne dla rozwoju systemu działań w zakresie ochrony środowiska, a które nie wynikały bezpośrednio z zapisów przyjętego dokumentu. Porównanie uzyskanego obrazu ze stanem polityki ochrony środowiska opisanym w uchwalonym opracowaniu powinno zawierać odpowiedź na pytanie – w jakim stopniu udało się zrealizować przedsięwzięcia przyjęte w Programie. Raport z realizacji Programu powinien, przede wszystkim, zawierać informacje o wykonaniu jakościowym i ilościowym celów oraz zadań założonych w aktualizacji programu ochrony środowiska.

2. Realizacja poszczególnych zadań własnych, zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020

W aktualizacji programu ochrony środowiska (POŚ) przyjęto 8 priorytetów ekologicznych miasta Wąbrzeźno, w obszarze których wyznaczono różne cele środowiskowe, realizowane za pomocą konkretnych działań.

Poniżej charakterystyka zrealizowanych zadań w poszczególnych priorytetach określonych w POŚ, realizowanych w latach 2015 – 2016.

2.1 Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno – ściekowej oraz zabezpieczenie wód przed zanieczyszczeniem

Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno – ściekowej oraz zabezpieczenie wód przed zanieczyszczeniem jest pierwszym priorytetem wyznaczonym w Programie. Działania z nim związane dotyczą spełnienia wymogów dyrektywy wodnej, a także dyrektyw pochodnych, wynikających z Traktatu Akcesyjnego, w zakresie gospodarki wodno – ściekowej. W ramach tego priorytetu na terenie Gminy Miasto realizowano szereg działań związanych z dalszą rozbudową sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz rozbudową oczyszczalni ścieków. Zadania te były realizowane przez Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie.

Z zadań programowych w latach 2015 – 2016 zrealizowano:

Zadanie 1

Wymiana studni głębinowej nr 8 na ujęciu wody

Realizacja:

Zadanie zrealizowano w 2015 r. na terenie ujęcia wody, zlokalizowanego przy ul. Kętrzyńskiego 3 w Wąbrzeźnie. Wartość inwestycji wyniosła 72 365,21 zł i wykonano ją ze środków własnych spółki przez firmę zewnętrzną wyłonioną w ramach przetargu.

Zadanie 2

Wymiana przyłączy wodociągowych z rur ołowianych na rury PE w ulicy Wolności w ramach przebudowy drogi powiatowej Wąbrzeźno – Kowalewo Pomorskie

Realizacja:

Zadanie polegało na wymianie przyłączy wodociągowych w ulicy Wolności w Wąbrzeźnie w ramach przebudowy drogi powiatowej Wąbrzeźno – Kowalewo Pomorskie. W roku 2014 stan zaawansowania prac określono jako w trakcie realizacji, bowiem zadanie zostało zakończone w 2015 r. Wartość inwestycji w roku sprawozdawczym wyniosła 6 437,50 zł i wykonano ją ze środków własnych spółki przez firmę zewnętrzną wyłonioną w ramach przetargu.

Zadanie 3

Modernizacja sieci wodociągowej na terenie miasta – wymiana zasuw

Realizacja:

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020

Jest to zadanie ciągle wpisane do Programu. W 2015 r. dokonano wymiany niesprawnych zasuw odcinających na sieciach wodociągowych na terenie miasta. Wartość inwestycji to koszt 1 377,21 zł, który poniosła spółka MZECWIK.

Zadanie 4

Modernizacja oczyszczalni ścieków II etap

Realizacja:

W ramach tej inwestycji zrealizowano zadanie pn. Przebudowa i rozbudowa części biologicznej i osadowej oczyszczalni ścieków w Wąbrzeźnie. Wartość inwestycji wyniosła 7 043 512,28 zł, z czego dofinansowanie z Unii Europejskiej w roku 2015 wyniosło 3 604 905,58 zł, środki własne spółki 345 358, 49 zł. Pozostała wartość inwestycji finansowana była z środków własnych w przeważającej części pochodzących z pożyczki z WFOŚiGW w Toruniu. Dzięki realizacji tej inwestycji oczyszczalnia Wąbrzeźno została dostosowana do obowiązujących w Unii Europejskiej norm. Jej rozbudowa i przebudowa ma zapewnić wysoką efektywność w odniesieniu do usuwanych zanieczyszczeń w obecnych ściekach, możliwość stałego kontrolowania ilości i jakości ścieków odprowadzanych do odbiornika, wysoką sprawność, łatwość montażu i obsługi w odniesieniu do zastosowanych maszyn i urządzeń, zminimalizowanie ryzyka wystąpienia awarii poprzez zastosowanie pełnej automatyki pracy urządzeń oraz monitorowanie i sterowanie procesami technologicznymi. Osady powstające w wyniku procesów oczyszczania ścieków ulegają procesowi tlenowej stabilizacji.

Zadanie 5

Przebudowa sieci wodociągowej DN 160 na oś. Niepodległości

Realizacja:

Zadanie zrealizowano w 2016 r. polegało na modernizacji sieci wodociągowej w ul. Gen. Hallera. W ramach tej inwestycji zmodernizowano 30 m sieci wodociągowej z rur żeliwnych na rury PE DN 160. Wartość inwestycji wyniosła 8 553,58 zł i wykonano ją ze środków własnych spółki i własną ekipą monterów wodociągowych.

Oprócz zadań wymienionych w Programie, na przestrzeni lat 2015 – 2016 zrealizowano wiele innych działań w zakresie modernizacji i budowy systemów i urządzeń oczyszczania ścieków, a także właściwego odprowadzania wód opadowych. Inwestycje te mają swoje odniesienie do dokumentów finansowych, jednakże nie zostały ujęte w Programie, ponieważ na etapie jego tworzenia brak było zapisów dot. ich ujęcia w tychże dokumentach.

W 2015 r. MZECWIK realizował następujące zadania wpisujące się w cele priorytetu modernizacji i rozbudowy infrastruktury wodno – ściekowej oraz zabezpieczenia wód przed zanieczyszczeniem:

Zadanie 1

Budowa przyłącza wodociągowego technologicznego od oczyszczalni ścieków do obwodnicy oraz wymiana przyłączy wodociągowych do budynków mieszkalnych przy ul. Generała Pruszyńskiego w Wąbrzeźnie.

Realizacja:

W ramach tej inwestycji wykonano 341 m przyłącza wodociągowego technologicznego PE DN 110 oraz wymieniono 21 szt. przyłączy wodociągowych z rur stalowych na rury PE 32 o łącznej długości 407 m.

Wartość inwestycji wyniosła 171 478,30 zł i wykonano ją ze środków własnych spółki.

Wykonawstwo przez firmę zewnętrzną wyłonioną w ramach przetargu.

Zadanie 2

Przebudowa sieci wodociągowej oraz przyłączy wodociągowych w ulicy Żwirki i Wigury w Wąbrzeźnie

Realizacja:

W ramach tej inwestycji przebudowano 278 m sieci wodociągowej z rur żeliwnych na rury PE DN 110 oraz wymieniono 20 przyłączy wodociągowych z rur stalowych i ołowianych na rury PE DN 32 o łącznej długości 188 m.

Wartość inwestycji wyniosła 116 638,80 zł i wykonano ją ze środków własnych spółki przez firmę zewnętrzną wyłonioną w ramach przetargu.

Zadanie 3

Budowa przyłącza kanalizacji sanitarnej DN 160 do działki nr 392/3 przy ulicy Żwirki i Wigury w Wąbrzeźnie.

Realizacja:

Przyłącze kanalizacji sanitarnej długości 37 m. Wartość inwestycji 6 880,37 zł. Wykonano ją ze środków własnych spółki i własną ekipą monterów kanalizacyjnych.

Zadanie 4

Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta:

- 1) **Przebudowa kanalizacji sanitarnej w ulicy Generała Pruszyńskiego w Wąbrzeźnie**

Realizacja:

Przebudowa polegała na wymianie 107 m kanalizacji sanitarnej Ø 200 z rur betonowych na rury PCV. Wartość inwestycji 26 769,13 zł Wykonano ją ze środków własnych spółki przez firmę zewnętrzną.

2) Przebudowa kanalizacji sanitarnej w ulicy Wolności w Wąbrzeźnie

Realizacja:

Przebudowa polegała na wymianie 69 m kanalizacji sanitarnej Ø 200 z rur kamionkowych na rury PCV. Wartość inwestycji 17 332,50 zł Wykonano ją ze środków własnych spółki przez firmę zewnętrzną.

3) Przebudowa kanalizacji sanitarnej DN 400 przy ulicy Generała Hallera w Wąbrzeźnie

Realizacja:

Przebudowa polegała na wymianie 138 m kanalizacji sanitarnej z rur betonowych na rury PE. Wartość inwestycji 28 842,00 zł i wykonano ją ze środków własnych spółki.

4) Przebudowa kanalizacji sanitarnej DN 400 przy ulicy 11 Listopada-Okrężna w Wąbrzeźnie

Realizacja:

Przebudowa polegała na wymianie 290 m kanalizacji sanitarnej z rur betonowych na rury PP. Wartość inwestycji wyniosła 102 000,00 zł i wykonano ją ze środków własnych spółki.

5) Przebudowa kanalizacji sanitarnej DN 200 przy ulicy Chelmińskiej w Wąbrzeźnie

Realizacja:

Przebudowa polegała na wymianie 130 m kanalizacji sanitarnej z rur betonowych na rury PCV. Wartość inwestycji to 11 832,91 zł, wykonano ją ze środków spółki własną ekipą monterów kanalizacyjnych.

Zadanie 5

Budowa przyłącza wodociągowego technologicznego DN 160 wzdłuż ulicy 11 Listopada w Wąbrzeźnie.

Realizacja:

W ramach tej inwestycji wykonano 469 m przyłącza wodociągowego DN 160 oraz 5 m przyłącza DN 110. Wartość inwestycji 72 307,50 zł i wykonano ją ze środków własnych spółki i przez firmę zewnętrzną wyłonioną w ramach przetargu.

Zadanie 10

Modernizacja studni głębinowej nr 4a na terenie ujęcia wody przy ul. Kętrzyńskiego 3

Realizacja:

Wartość inwestycji 56 129,21 zł i wykonano ją ze środków własnych spółki przez firmę zewnętrzną wyłonioną w ramach przetargu.

Z kolei w latach 2016 r. w ramach powyższe priorytetu realizowano takie zadania, jak:

Zadanie 1

Budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ulicy Przepiórczej w Wąbrzeźnie

Realizacja:

W ramach tej inwestycji wykonano: kanalizację sanitarną DN 200 – 90,0 m, kanalizację deszczową DN 250 – 25,0 m, sieć wodociągowej DN 110 – 50,0 m, tłocznię ścieków Strate Awalift– 1 kpl. Wartość inwestycji wyniosła 108 883,93 zł i wykonano ją ze środków własnych spółki. Wykonawstwo przez firmę zewnętrzną wyłonioną w ramach przetargu.

Zadanie 2

Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ulicy Pod Młynik w Wąbrzeźnie

Realizacja:

W ramach tej inwestycji wykonano: kanalizację sanitarną DN 200 – 587,3m wraz z przyłączami do granicy działek, sieć wodociągową DN 110 – 287,75 m wraz z przyłączami do granicy działek, tłocznię ścieków Strate Awalift– 1 kpl. Wartość inwestycji wyniosła 249 328,76 zł. Wykonano ją ze środków własnych spółki. Wykonawstwo przez firmę zewnętrzną w ramach przetargu.

Zadanie 3

Modernizacja kanalizacji sanitarnej, deszczowej i sieci wodociągowej w ulicy Topolowej i Akacjowej Wąbrzeźnie

Realizacja:

W ramach tej inwestycji wykonano: modernizację kanalizacji sanitarnej DN 200 w ul. Topolowej dł. 75,0 m wraz z montażem 4 pierścieni odciążających na studniach rewizyjnych, modernizację kanalizacji deszczowej DN 250 w ul. Topolowej dł. 194,0 m wraz z montażem studni rewizyjnych średnicy 1200 mm – szt. 7, modernizację przyłączy wodociągowych PE DN 40 – szt. 20 dł. 275,0 m oraz montaż 2 hydrantów podziemnych DN 80, modernizację studni rewizyjnych w ulicy Akacjowej poprzez montaż pierścieni odciążających – szt. 9 na kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz wymianę włączów przejazdowych typu ciężkiego szt.

6, modernizację wpustów burzowych w ulicy Akacyjowej poprzez montaż pierścieni odciążających – 9 szt. Wartość inwestycji wyniosła 97 492,50 zł i wykonano ją ze środków własnych spółki. Wykonawstwo przez firmę zewnętrzną w ramach przetargu.

Zadanie 4

Modernizacja kanalizacji deszczowej w drodze osiedlowej przy ulicy Mickiewicza w Wąbrzeźnie

Realizacja:

Inwestycja polegała na wymianie istniejącej kanalizacji z rur betonowych (nieodróżnych) na rury PCV. Wartość inwestycji wyniosła 16 772,25 zł, wykonano ją ze środków własnych spółki. Wykonawstwo przez firmę zewnętrzną.

Zadanie 5

Modernizacja dmuchawy AERCENER – na terenie oczyszczalni ścieków

Realizacja:

Wartość inwestycji 36 541,75 zł i wykonano ją ze środków własnych spółki i przez firmę zewnętrzną.

Zadanie 6

Modernizacja pompy dla przepompowni ścieków przy ul. Kruczej

Realizacja:

Wartość inwestycji 4 564,00 zł i wykonano ją ze środków własnych spółki przez firmę zewnętrzną.

Zadanie 7

Zakup dmuchawy dla oczyszczalni ścieków

Realizacja:

Wartość zakupu 22 932,30 zł, ze środków własnych spółki.

Łącznie na inwestycje w zakresie urządzeń wodno – kanalizacyjnych w latach 2015 – 2016 przeznaczono kwotę w wysokości 8.278.971,99 zł brutto.

W 2015 r. ilość wykonanych przyłączy do kanalizacji– 1 szt.

W 2016 r. ilość wykonanych przyłączy do kanalizacji- 21 szt.

Zaopatrzenie w wodę

Lp.	Wyszczególnienie	j.m.	Stan na dzień					
			31.12. 2011	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2016
1.	Wskaźnik zwodociągowania gminy	%	99	99	99	99	99	99
2.	Długość sieci wodociągowej	km	55,03	55,29	56,23	56,78	58,04	58,38

* Wskaźnik zwodociągowania oznacza stosunek liczby mieszkańców korzystających z wody wodociągowej do ogólnej liczby mieszkańców wyrażony w %.

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Lp.	Wyszczególnienie	j.m.	Stan na dzień					
			31.12. 2011	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2016
1.	Wskaźnik skanalizowania gminy*	%	98	99	99	99	99	99
2.	Długość sieci kanalizacyjnej sanitarnej	km	51,02	52,88	54,32	54,32	54,32	55,0
3.	Liczba przydomowych oczyszczalni	szt.	4	17	15	15	20	21

* Wskaźnik skanalizowania gminy oznacza stosunek liczby mieszkańców podłączonych do systemu kanalizacji do ogólnej liczby mieszkańców wyrażony w %.

2.2. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do środowiska

Drugim priorytetem wyznaczonym w Programie jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń do środowiska. Wyróżniono go z uwagi na ograniczenie szkodliwego oddziaływania zanieczyszczeń powietrza i uciążliwości, z tym związane na zdrowie ludzi i środowiska oraz poprawę stanu powietrza wynikającą z realizacji (środków krajowych i wspólnotowych) zobowiązań Traktatu Akcesyjnego oraz dyrektyw dotyczących emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Zadanie 1

Gazyfikacja miasta

Realizacja:

Gazyfikacja miasta związana z budową dystrybucyjnej sieci gazowej oraz przyłączeniem odbiorców to działanie koordynowane, realizowane w trybie ciągłym przez Polską Spółkę Gazownictwa sp. z o.o. i mieszkańców miasta. Wąbrzeźno jako jedno z pierwszych miast na lokalnym terenie rozpoczęło gazyfikację na tak dużą skalę. Efektem tego jest posiadanie 49.382 km gazociąguna terenie miasta (wg stanu na dzień 31.12.2016 r.).Z

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020

uwagi na to, że proces gazyfikacji największą ekspansję przechodził w latach wcześniejszych, w latach kolejnych z uwagi na zrealizowaną większość zadań, nowych inwestycji jest coraz mniej do wykonania. W latach 2015 - 2016 wykonana została sieć gazu ziemnego wraz z przyłączami do budynków w następujących odcinkach ulicach: Gen. Pruszyńskiego, Malinowej, Wiśniowej, ks. gen. W. Kiedrowskiego, Bukowej, Polnej, Akacyjowej oraz Modrzewiowej i Matejki. W porównaniu do lat 2013 – 2014 w latach obejmujących przedmiotowy raport przybyło 5,38 km nowej sieci.

Na terenie miasta obecnie jest 964 przyłączy gazowych (wg stanu na dzień 31.12.2016 r.).

Zadanie 2

Ograniczenie niskiej emisji

Realizacja:

W latach 2015 – 2016 kontynuowano nabór wniosków na uruchomioną od 2012 r. dotację celową na likwidację źródeł tzw. niskiej emisji poprzez zastąpienie ich ekologicznymi źródłami ogrzewania. Dotacja cieszyła się niesłabnącym zainteresowaniem, dlatego też władze miasta z roku na rok podwyższały kwotę przeznaczoną na ten cel.

W przeciągu tych dwóch lat dotacja została przyznana 49 osobom i łącznie na ten cel w budżecie Gminy Miasto Wąbrzeźno przeznaczono kwotę w wysokości 29.800, 00 zł. Dzięki przyznanej dotacji dofinansowano likwidację 67 pieców kaflowych, 14 kotłowni węglowych oraz 41 innych pieców domowych opalanych węglem lub gazem płynnym (butlowym), w tym westfalek.

Na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno najczęstszą zmianą systemu ogrzewania z węglowego jest przejście na system ogrzewania gazowego z wykorzystaniem gazu ziemnego wysokometanowego.

Efektom wyłączenia z eksploatacji kotłowni opalanych węglem, pieców węglowych i westfalek jest zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, a w konsekwencji zmniejszenie stężeń SO₂.

Inne działania, które podejmowano w ramach tego priorytetu związane były m.in. z:

1) **REDUKCJĄ EMISJI LINIOWEJ**- działania podejmowane w tym temacie dotyczyły bieżących remontów i modernizacji dróg. Na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno w tym zakresie wykonano:

Zadanie 1

Budowa jezdni ulicy Sowiej, Bażanciej, Kukulczej i Pelikanowej

Realizacja:

Działanie inwestycyjne było realizowane w 2015 r. W ramach przedsięwzięcia utwardzono następujące ulice: Sowia, Bażancia, Kukułcza i Pelikanowa, wraz z budową chodników i odwodnieniem tych ulic o łącznej długości 0,764 km. Dodatkowo przy ulicy Kukułczej wybudowano odcinek ścieżki pieszo – rowerowej 205 mb łączący się z istniejącymi ścieżkami. Pasy drogowe od nieruchomości oddzielono pasami zieleni, a do każdej posesji wybudowano nowe wjazdy. Ponadto w ramach zadania wykonano 8 miejsc postojowych przy ul. Bażanciej o pow. 60 m². Całkowita wartość wykonanych robót to kwota 1.028.498,94 zł.

Zadanie 2

Przebudowa ulicy Generała Pruszyńskiego

Realizacja:

W ramach tej inwestycji położono nową nawierzchnię asfaltową na całej długości ulicy tj. 1,545 km, w tym również na 700 mb odcinku o nawierzchni gruntowej. Ponadto ułożono nowe krawężniki i obrzeża, a także wykonano wjazdy z kostki betonowej. Zakres inwestycji obejmował również: budowę kanalizacji sanitarnej o długości 300 m (na końcowym odcinku drogi, od strony obwodnicy), budowę kanalizacji deszczowej, wymianę oświetlenia ulicznego, wykonanie nasypów, koryta drogi, podbudowy, stabilizacji gruntu, umocnienie skarp. Dodatkowo – w ramach tej inwestycji na ulicach Żeromskiego, Niedziałkowskiego i Staszica położono nowe dywaniki asfaltowe o grubości 5 cm o łącznej powierzchni 2,763 m². Przed wylaniem asfaltu wyregulowane zostały wszystkie urządzenia wodno-kanalizacyjne. Łączna wartość całego zadania wyniosła 3.238.240,62 zł/2015 r., z czego dotacja z RPO wyniosła 521 949,58 zł/2016 r.

Zadanie 3

Przebudowa ulicy Okrężnej wraz ze skrzyżowaniem z drogą wojewódzką nr 534 w Wąbrzeźnie

Realizacja:

Działanie inwestycyjne było realizowane w 2016 r. i polegało na przebudowie drogi gminnej w ul. Okrężnej wraz ze skrzyżowaniem z drogą wojewódzką nr 534 w Wąbrzeźnie. W ramach przedsięwzięcia utwardzono drogę betonem asfaltowym na odcinku 103,7 mb. Całkowita wartość wykonanych robót to kwota 246.092,31/2016 r., która została pokryta ze środków budżetu Gminy Miasto Wąbrzeźno.

Zadanie 4

Przebudowa drogi gminnej wraz z odwodnieniem – ulica Pod Młynik w Wąbrzeźnie

Realizacja:

W ramach tej inwestycji położono nową nawierzchnię asfaltową na całej długości ulicy Pod Młynik, tj. 536 mb, w tym również na odcinku 336 mb o nawierzchni gruntowej. Ponadto ułożono nowe krawężniki i obrzeża, a także wykonano wjazdy z kostki betonowej. Zakres inwestycji obejmował również: budowę kanalizacji sanitarnej, budowę kanalizacji deszczowej, wymianę oświetlenia ulicznego, wykonanie nasypów, koryta drogi, podbudowy, stabilizacji gruntu, umocnienie skarp. Łączna wartość całego zadania wyniosła 764.855,67 zł. Zadanie finansowane było z budżetu Gminy Miasto Wąbrzeźno oraz uzyskanej dotacji z budżetu państwa w wysokości 382.427,00 zł.

Zadanie 5

Przebudowa ulicy Towarzystwa Jaszczurczego

Realizacja:

W ramach tej inwestycji dokonano przebudowy ulicy Towarzystwa Jaszczurczego na odcinku 235 mb. Nowa nawierzchnia została wykonana z masy bitumicznej. Łączna wartość całego zadania wyniosła 57.000,00 zł i została sfinansowana ze środków budżetu Gminy Miasto Wąbrzeźno.

Zadanie 6

Przebudowa ulicy Topolowej i Akacjowej w Wąbrzeźnie

Realizacja:

Inwestycja polegała na przebudowy dróg gminnych o łącznej długości 425 mb wraz z wprowadzeniem na przebudowanych drogach stałej organizacji ruchu. Nawierzchnia dróg wykonana została z kostki betonowej grubości 8 cm na podbudowie nośnej z kamienia łamanego, jako pieszo - jezdnia (ul. Topolowa). Nawierzchnia ulicy Akacjowej wykonana została tradycyjnie. Łączna wartość całego zadania wyniosła 514.566,49 zł i została pokryta ze środków własnych miasta.

Zadanie 7

Remont ulicy Żeglarskiej

Realizacja:

Inwestycja polegała na remoncie ulicy Żeglarskiej o łącznej długości 193 mb, o szerokości od 3,1 m do 3,7 m wraz z wykonaniem parkingu w dolnej części ulicy o powierzchni około 940 m². Inwestycja polegała na zerwaniu starej zniszczonej nawierzchni bitumicznej, wbudowaniu krawężników i oporników na całej długości drogi oraz ułożeniu kostki betonowej o grubości 8 cm na podbudowie betonowej o grubości 20 cm, łącznie z wykonaniem wjazdów do posesji i

chodników wzdłuż posesji. Łączna wartość całego zadania wyniosła 189.295,82 zł/2016 (budżet Gminy Miasto Wąbrzeźno).

Zadanie 8

Budowa ścieżki pieszej i oświetlenie przystani wędkarskiej nad jeziorem Zamkowym

Zadanie zostało zrealizowane na wniosek Koła Miejskiego Polskiego Związku Wędkarskiego w Wąbrzeźnie. W ramach realizacji inwestycji wykonano 70 mb chodnika z kostki betonowej o szerokości 1,50 m oraz zamontowano 2 lampy oświetleniowe na słupach „Rosa”. Nowo wybudowany chodnik został połączony z istniejącą ścieżką wokół jeziora Zamkowego. Łączny koszt zadania wyniósł 25.601,58 zł. Wykonawcą robót był Miejski Zakład Usług Komunalnych.

Zadanie 9

Roboty polegające na remontach cząstkowych nawierzchni bitumicznych masą asfaltową (mineralno-bitumiczną)

Realizacja:

Roboty polegające na remontach bieżących w odcinkach pasów drogowych wykonywane przez MZUK w Wąbrzeźnie. W 2015 r. przebudowano chodniki w części ul.: Mickiewicza, osiedlu Niepodległości, Żeromskiego, Sokolej, Wiśniowej, Bocianiej, Jastrzębiej, Łabędziej o łącznej długości: 0,8 km. Łącznie na ten cel przeznaczono kwotę w wysokości 198.568,67zł ze środków budżetu miasta.

Zadanie 10

Działania ciągle polegające na ograniczeniu emisji wtórnych pyłu poprzez regularne czyszczenie ulic będących w administracji u zarządców dróg powiatowych i gminnych (metodą mokrą)

Realizacja:

W ramach tego zadania należy ująć działanie polegające na sprzątaniu miasta w okresie całorocznym, zmiatarką Schmidt Wawa 3000 od marca do listopada każdego roku. Zmiatarka posiada pojemnik na wodę 1000 l i wyposażona jest w pompę na dysze, które spryskują powierzchnię ulic przed szczotkowaniem. Dzięki temu nie dochodzi do emisji wtórnych związanych z pyleniem, w trakcie czyszczenia ulic. Na terenie miasta prace mokrego czyszczenia ulic i dróg prowadzone są na odcinkach 28,8 km, z częstotliwością 1) ulice w centrum miasta dwa razy w tygodniu – 13,8 km; 2) ulice osiedlowe raz w miesiącu – 15 km. Poniesione koszty 397.440,00 zł/2015; 349.920,00 zł/2016 sposób finansowania: budżet Gminy Miasto Wąbrzeźno.

2) REDUKCJĄ EMISJI POWIERZCHNIOWEJ:

Zadanie 1

Modernizacja kotłowni węglowej na gazową w budynku socjalno-energetycznym na terenie oczyszczalni ścieków wraz z budową przyłącza gazowego do tego budynku

Realizacja:

Wartość inwestycji wyniosła 94 492,50 zł. Wykonano ją ze środków MZECWiK.

2.3. Podnoszenie efektywności energetycznej oraz pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych

III priorytet zapisany w Programie dotyczy podnoszenia efektywności energetycznej oraz pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Działania, które podejmowano na przestrzeni tych dwóch lat dotyczyły poprawy efektywności energetycznej oraz racjonalnego wykorzystania istniejących zasobów energetycznych w perspektywie wzrastającego zapotrzebowania na energię.

Na przestrzeni lat 2015 – 2016 nie realizowano zadań wymienionych w programie tj. nie wybudowano nowych sieci oświetlenia ulicznego.

Priorytet ten realizowano za pomocą takich działań jak:

Zadanie 1

Przebudowa pomieszczeń harcówki w budynku Gimnazjum

Realizacja

Zadanie było realizowane w ramach budżetu obywatelskiego w 2015 r. Zakres prac objął m.in.: skucie starych i położenie nowych tynków, wykonanie wentylacji, nowej instalacji elektrycznej i sanitarnej, nowych posadzek z płytek kamionkowych, malowanie ścian, położenie płytek, wstawienie drzwi wraz z ościeżnicami. Harcerzom oddano do dyspozycji ok. 200 m² pomieszczeń, w tym: salę socjalną wraz z pomieszczeniem na biuro, miejsce na urządzenie np. szatni, toaletę, dużą salę oraz korytarz. Do podjętych działań termomodernizacyjnych zaliczyć można: izolacje pionowe ścian i ław fundamentowych; wykonanie wentylacji remontowanych pomieszczeń, wstawienie drzwi płytowych z ościeżnicami. Całkowity koszt zadania wyniósł 145.491,45 zł.

Zadanie 2

Przebudowa sali gimnastycznej w Gimnazjum nr 1 w Wąbrzeźnie

Realizacja:

Zadanie było realizowane w ramach budżetu obywatelskiego w 2016 r. Podniesienie efektywności energetycznej w ramach tej inwestycji wynikało z przeprowadzenia działań

termomodernizacyjnych na powierzchni ok. 800 m² Sali gimnastycznej Gimnazjum poprzez m.in.: wykonanie wentylacji remontowanych pomieszczeń, wstawienie drzwi płytowych z ościeżnicami, wymianę stolarki okiennej na okna o współczynniku przenikania ciepła z 0,5 do 1,0. Całkowity koszt zadania wyniósł 558.200,00 zł.

2.4 Ochrona przed hałasem i poprawa klimatu akustycznego

Kolejnym, czwartym priorytetem określonym w Programie jest ochrona przed hałasem i poprawa klimatu akustycznego, który wyznacza ramy dla takich zadań jak: modernizacja dróg, chodników i parkingów. Zadania te łączą się ściśle z zadaniami opisanymi w priorytecie II dotyczącym ograniczenia niskiej emisji w zakresie liniowym [patrz podrozdz. 2.2]. Zadania te zostały w Programie przypisane do priorytetu dotyczącego hałasu, jednakże ich wykonanie wpisuje się także w realizację celów określonych w priorytecie dotyczącym niskiej emisji. Działania podejmowane w tym zakresie korzystnie wpływają na poprawę warunków akustycznych oraz zmniejszenie skali narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas komunikacyjny.

Zadanie 1

Modernizacja dróg, chodników i parkingów

Realizacja:

W celu ochrony przed hałasem i poprawy klimatu akustycznego dokonywano zmian w organizacji ruchu dla ograniczenia obciążenia odcinków dróg przebiegających przez centra zabudowy mieszkaniowej oraz prowadzono na bieżąco liczne remonty nawierzchni dróg i chodników, które zlecano firmie MZUK oraz firmie DROBUD Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie.

W latach 2015 r – 2016 r. firma DROBUD dokonała remontów częściowych nawierzchni ulic i dróg bitumicznych masą asfaltową (mineralno-bitumiczną) o łącznej pow. 3.302,51 m². Remonty nawierzchni ulic i dróg objęły odcinki ulic na terenie miasta o całkowitej długości: ok. 1,7 km. Łącznie na ten cel przeznaczono kwotę w wysokości 204.456,95 zł, która została pokryta ze środków budżetu miasta.

Z kolei z prac prowadzonych przez MZUK w 2015 r. przebudowano chodniki w części ul.: Mickiewicza, osiedlu Niepodległości, Żeromskiego, Sokolej, Wiśniowej, Bocianie, Jastrzębiej, Łąbedziej, o całkowitej długości 0,8 km. W 2016 r. przebudowano wjazdy przy ulicach: Tow. Jaszczurczego, Macieja Rataja 66 i 66A (parking), Staszica, ul. Akacyjowej oraz przebudowano wejścia na plac zabaw przy ul. Matejki 27. Łączna pow. prowadzonych robót wyniosła 114 m². Ponadto wybudowano chodnik przy ul. Grabowej o długości 120 m. Na przestrzeni tych dwóch lat roboty prowadzone przez MZUK wyniosły: 240.771,81 zł.

2.5. Ochrona przyrody, w tym zachowanie różnorodności biologicznej oraz kształtowanie terenów zieleni urządzonej

Priorytet piąty, który wyznaczono w POŚ wynika z celów związanych z ochroną przyrody i krajobrazu. W ramach tego priorytetu w latach 2015 – 2016 realizowano poniższe zadania.

Zadanie 1

Sadzenie drzew i krzewów

Realizacja:

W ramach poprawy warunków zdrowotnych i estetycznych miasta oraz zachowania i kształtowania różnorodności biologicznej, przystąpiono do zwiększenia obszarów terenów zadrzewionych i zakrzewionych. W 2015 r. na terenach komunalnych posadzono 221szt. drzew i 2362szt. krzewów. Zieleń została wzbogacona głównie o żywotniki, krzewuszki, forsycje, kaliny, ketmie, sosny, cyprysiki, brzozy, jarzęby, wierzby, dęby, buki, świerki, cisy, jodły, jaśminowce, jałowce, pigwowce, lilaki, magnolie, bluszcze, wiciokrzewy, berberysy i wiele innych gatunków. Roślinność trafiła na tereny: Szkoły Podstawowej nr 2, Szkoły Podstawowej nr 3, Przedszkola Miejskiego „Bajka”, do parku WDK, na tereny zielone przy ulicach Chełmińskiej, Wolności, Łabędziej, Matejki oraz na cmentarz przy ul. Mikołaja z Ryńska – przy kwaterach żołnierzy.

W 2016 r. kontynuowano to zadanie, posadzono 581 szt. drzew i 535 szt. krzewów, w tym: żywotnika zachodniego Golden Globe, Brabanta, sosny czarnej, sosny pospolitej, tuwały japońskiej, klonów, kaliny, pęcherznicy, głogu, jaśminowca, hortensji, jałowca, ligustra pospolitego, buku pospolitego „Purpurea Pendula”, cyprysików i wielu innych pięknych roślin. Roślinność wzbogaciła tereny ulicy Wolności, Czereśniowej, Generała Pruszyńskiego, Matejki, 1 Maja, Krasińskiego, Żeromskiego i Bażanciej. Najwięcej drzewek i krzewów posadzono w pasie drogowym ul. Wolności i w Parku im. Marii Skłodowskiej – Curie.

Na przestrzeni obydwu tych lat nasadzeń dokonano ze środków z WFOŚiGW (90%) oraz ze środków własnych budżetu miasta (10%). Zarówno w 2015 r., jak i 2016 r. drzewa i krzewy zostały dostarczone przez firmę J.K. Gorgolewscy Gospodarstwo Szkółkarskie z Ryńska. W 2015 r. była to kwota: 18.125,29 zł; w 2016 r.: 16.763,11 zł.

Oprócz tego nasadzeń dokonano również na placyku przy byłym kinie Bałtyk na ul. 1 Maja, gdzie urządzono miejsce do odpoczynku, posadzono 8 drzewek (4 dęby i 4 jarzęby) i 247 różnych krzewów, wśród których dominuje tuwała japońska. Rośliny dostarczyła firma DENDRYT z Ryńska, a ich koszt wyniósł 8.803 zł. Ta sama firma była też dostawcą roślin,

którymi wzbogacono teren rekreacyjny przy ul. Niedziałkowskiego. Ponadto w Zakątku Seniora posadzono 95 krzewów – różnego rodzaju jałowce oraz świerk conica. Koszt zakupu tych krzewów wyniósł 4.269 zł.

Nasadzona zieleń pozwoliła m.in. na oddzielenie domów od ulic, złagodziła uciążliwość lokalnego środowiska poprzez stworzenie „osłon” chroniących przed kurzem, hałasem i spalinami oraz przyczyniła się do poprawy mikroklimatu, estetyki miasta oraz lepszego samopoczucia mieszkańców.

Zadanie 2

Monitoring i pielęgnacja pomników przyrody

Realizacja:

Na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno znajdują się 2 pomniki przyrody – ok. 230 letni Dąb szypułkowy o pierśnicy ok. 420 cm, obwodzie 210 cm i wysokości 25 m, rosnący przy ul. Wolności 44 w Wąbrzeźnie (ustanowiony pomnikiem przyrody w 2000 roku) oraz Jesion wyniosły o obwodzie pierśnicy 366 cm i wysokości szacunkowej 15 m, któremu nadano nazwę własną „Karol”, który rośnie przy ul. Pod Młynik 4A (ustanowiony pomnikiem przyrody w 2012 r.).

W ramach tego działania kontrolowano stan tych drzew w latach 2015 – 2016.

Ponadto z zrealizowanych zadań z zakresu ochrony gatunkowej roślin w latach 2015–2016w placówkach oświatowych organizowano akcję ratowania kasztanowców, polegająca na grabieniu i zbieraniu liści kasztanowców, zaatakowanych przez szrotówka kasztanowcowiaczka. Działanie to ma na celu ocalenie drzew kasztanowca przed szkodnikiem oraz polepszeniem zdrowotności stanu tych drzew. Gmina Miasto Wąbrzeźno przejęła organizację wywozu i utylizacji zebranych przez uczniów szkoły liści oraz dostarczyła worki i rękawice. Działanie ma także wymiar edukacyjny, w szkołach odbywały się pogadanki na temat akcji, omawiano na lekcjach przyrody cykl rozwojowy owada i związane z tych niebezpieczeństwa dla populacji kasztanowców w Polsce.

2.6 Edukacja ekologiczna – działania promocyjne i edukacyjne

Szósty priorytet edukacja ekologiczna – działania promocyjne i edukacyjne dotyczył działań służących kształtowaniu świadomości i postaw proekologicznych społeczności lokalnej oraz wykształceniu nawyków zgodnych z zasadami ochrony środowiska. Wśród przedsięwzięć w ramach tego priorytetu wyróżniono m.in. programy w zakresie aktywnej edukacji ekologicznej oraz kampanie inf.-edukacyjne, konkursy i przedsięwzięcia

upowszechniające i podnoszące świadomość ekologiczną. Wśród zadań realizowanych w ramach tego priorytetu szereg zadań to zadania koordynowane przez m.in. jednostki oświatowe Gminy Miasto Wąbrzeźno, realizujące rokrocznie różnorodne projekty dotyczące edukacji ekologicznej.

Zadanie 1

Konkurs ekologiczny „Zamień odpady na klasowe wypady”

Realizacja:

Zarówno w 2015, jak i 2016 r. Gmina Miasto Wąbrzeźno wraz z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych i Mieszkaniowych Ekosystem Sp. z o.o. organizowała konkurs „Zamień odpady na klasowe wypady”. Inicjatywa skierowana była do uczniów wąbrzeskich szkół podstawowych, a jej celem było kształtowanie i promowanie właściwej postawy wobec środowiska naturalnego, a w szczególności wyrobienia nawyku segregacji odpadów elektrycznych i elektronicznych. Konkurs ten polegał na zbieraniu zużytych sprzętów gospodarstwa domowego, sprzętu telefonicznego, elektronicznego, audiowizualnego oraz elektrycznego. W 2015 r. całkowita wartość zadania wyniosła 4.568,49 zł, z czego dotacja z WFOŚiGW to 1.800,00 zł. W 2016 r. całkowita wartość to 3.116,91 zł, dotacja z WFOŚiGW 1.500,00 zł. Klasa, która zbierała największą ich ilość – w przeliczeniu na jednego ucznia – zdobyła nagrodę główną w postaci wycieczki klasowej o charakterze przyrodniczo – ekologiczny. Nagroda była finansowana ze środków WFOŚiGW w Toruniu, firmę Ekosystem oraz ze środków budżetu miasta. Poza tym dodatkowo dla zwycięskiej klasy nagrodą w konkursie była wizyta w Międzygminnym Kompleksie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Niedźwiedziu, podczas której uczniowie mieli możliwość zapoznania się z funkcjonowaniem Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych.

Zadanie 3

Konkurs ekologiczny „Najpiękniejszy ogródek Wąbrzeźna”

Realizacja:

Zarówno w 2015 r., jak i 2016 r. na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno został zorganizowany konkurs „Najpiękniejszy ogródek Wąbrzeźna”, którego celem było pogłębianie świadomości ekologicznej i zwiększenie atrakcyjności miasta. W 2015 r. w ramach konkursu wpłynęło 15 zgłoszeń ogrodów, rok później 16. O wyborze najpiękniejszego decydowała suma punktów uzyskana podczas przeglądów. Członkowie komisji konkursowej przydzielali punkty za: dobór materiału roślinnego w celu uzyskania efektu barwności i

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020

estetyki; zastosowanie i układ elementów małej architektury; elementów elewacyjnych; iluminacyjnych, wodnych itp. urządzenie zieleni – układ kompozycyjny; ogrodzenie itp.

W 2015 r. zwycięzcy otrzymali nagrody rzeczowe o wartościach od 300 do 1000 zł, natomiast wyróżnieni o wartości po 200 zł każda. Z kolei w 2016 r. za pierwsze miejsce 600 zł i kolejno 500 zł, 400 zł. Natomiast właściciele ogrodów wyróżnionych uhonorowani zostali nagrodami rzeczowymi o wartości 200 zł. Najcenniejszą nagrodą jest Certyfikat Złoty Ogródek. Zdobywca tego tytułu otrzymał nagrodę o wartości 1000 zł.

Nagrody zostały sfinansowane z budżetu Gminy Miasto Wąbrzeźno oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

Łączny koszt zadania na przestrzeni tych dwóch lat wyniósł 11.566,18 zł, z czego dotacja z WFOŚiGW to 3.000,00 zł.

Zadanie 4

Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu oraz Europejski Dzień bez Samochodu

Realizacja:

W ramach obchodów Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu i Europejskiego Dnia bez Samochodu 22 września 2015 r. uczniowie SP3 przyszli do szkoły ubrani na zielono i wybrali się na spacer ulicami miasta., by zwrócić uwagę mieszkańców na problem szkodliwości emitowanych spalin na zdrowie człowieka i zachęcać, aby w Dniu bez Samochodu zamienić auto na rower lub poruszać się pieszo.

Ponadto w ramach powyższych obchodów uczniowie liczyli natężenie ruchu w ciągu 1 godziny na ul. Tysiąclecia i ul. Grudziądzkiej w dniach od 20.09-22.09.

Poniżej wyniki badań:

Data badania	20.09.	21.09.	22.09.
Liczba samochodówprzejeżdżających w ciągu 1 godz.na ul. Tysiąclecia	224	432	112
Data badania	20.09	21.09	22.09
Liczba samochodówprzejeżdżających w ciągu 1 godz.na ul.	384	460	400

Grudziądzkiej			
---------------	--	--	--

Obserwacje prowadzone przez uczniów dowiodły, że na ulicy Grudziądzkiej jeździ więcej samochodów niż na ulicy Tysiąclecia. Ponadto zaobserwowano, że w „Dniu bez Samochodu” ruch był tylko minimalnie mniejszy niż w poprzednie dni.

22 września także uczniowie z klas I-III włączyli się w kampanię ETZT poprzez pogadanki, wykonanie plakatów promujących ekologiczne środki podróżowania. Tematyka prac plastycznych była zróżnicowana – *Moja bezpieczna droga do i ze szkoły*, *Ekologiczne pojazdy przyszłości*, *Uczymy się malować jednoślady – ekologiczne środki transportu*.

Zadanie 5

Tydzień walki z hałasem

Realizacja

Zadanie to było koordynowane przez palcówki oświatowe. Zarówno w roku 2015, jak i 2016 r. w kwietniu w szkołach prowadzono akcje Tygodnia walki z hałasem, które promowano pod hasłami: „Hałas to nasz wróg, bo niszczy nasz słuch” oraz „Hałas szkodzi zdrowiu”. Celem zamierzeń było poznanie źródeł hałasu, uświadomienie jego szkodliwości dla zdrowia oraz zapoznanie ze sposobami unikania i zapobiegania sytuacjom tworzącym nadmierne obciążenie narządu słuchowego.

W ramach tych działań, w ciągu tygodnia wychowawcy klas przybliżali uczniom na zajęciach szkolnych tematykę hałasopoprzez: rozmowy, dyskusje, wykonywanie doświadczeń, oglądanie prezentacji multimedialnych oraz dokonanie pomiaru natężenia hałasu podczas przerwy.

Ponadto w maju w 2015 r. w Gimnazjum nr 1 odbyła się cykliczna impreza naukowa, zorganizowana przez nauczycieli przedmiotów przyrodniczych dotycząca m.in. hałasu w mieście. W ramach badań uczniowie dokonali pomiaru natężenia hałasu, z których wynikało, że jego normy są tylko nieznacznie przekroczone. Miejscem najgłośniejszym okazała się ulica Wolności oraz szkolna sala gimnastyczna.

Zadanie 6

Rajd rowerowy

Realizacja:

Stowarzyszenie Rozwoju i Wspierania Społeczeństwa Obywatelskiego „Inicjatywa” w lata 2015 – 2016 r. ze wsparciem środków finansowych otrzymanych od Gminy Miasto Wąbrzeźno w ramach realizacji zadań publicznych organizowało liczne rajdy rowerowe,

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020

marsze na orientację i formy aktywizacji dla mieszkańców miasta. W 2015 r. realizowano je pod hasłami: „Rusz się z domu”; „Żyj aktywnie i zdrowo”, „Ziemia chełmińska moja mała ojczyzna”. Koszt dofinansowania w 2015 r. wyniósł 7.500,00 i obejmował cykl rajdów rowerowych, marsze na orientację.

W 2016 r. zadanie to kontynuowano pod hasłami: „Rusz się z domu”; „Niedziela w Wąbrzeźnie”, które polegało na organizacji rajdów rowerowych malowniczymi trasami powiatu wąbrzeskiego. Zadania te dofinansowano w kwocie 17.000.00 zł.

Ponadto inicjatorami rowerowych wypraw były również szkoły, które organizowały liczne rajdy w ramach prowadzonych zajęć dydaktycznych.

Dodatkowo 25 września 2015 r. na VI Międzynarodowych Targach Bike-Expo w Kielcach odbyło się podsumowanie IV edycji Ogólnopolskiego Konkursu „Gmina Przyjazna Rowerzystom 2015 r.”, w którym to miasto Wąbrzeźno otrzymało Certyfikat Gminy Przyjaznej Rowerzystom. Zostaliśmy wyróżnieni w gronie gmin wiejskich i miejsko-wiejskich od 10 do 25 tys. mieszkańców. Zdobyliśmy również Nagrodę Prezesa Zarządu Związku Powiatów Polskich, którą jest sfinansowanie prezentacji panoramicznych tras rowerowych oraz umieszczenie jej na portalu internetowym www.wirtualnykraj.pl.

Zadanie 7

Dzień Ziemi „Tydzień dla przyrody – sprzątanie świata”

Realizacja:

Problematyka związana z dniem Ziemi, który jest obchodzony 22 kwietnia była realizowana głównie w szkołach podstawowych na terenie miasta. W ramach tej akcji uczniowie uczestniczyli w przedsięwzięciach służących kształtowaniu szacunku dla środowiska naturalnego, biorąc udział w licznych spotkaniach o charakterze ekologicznym i przedstawieniach. W celu utrwalenia i pogłębiania wiedzy na temat planety wychowawcy poszczególnych klas przeprowadzali liczne konkursy, w ramach których uczniowie musieli odpowiadać na pytania dotyczące: recyklingu, segregacji śmieci, czasu rozkładu odpadów produkowanych przez człowieka, ochrony przyrody, występowania zwierząt i roślin czy zasobów planety. Ponadto w szkołach przez cały rok prowadzona była zbiórka zużytych baterii.

„Wyprawa – poprawa” takim hasłem opatrzono akcję Sprzątania Świata – Polska w 2015 r. Główny temat tej kampanii była rola człowieka w tworzeniu i funkcjonowaniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W ramach tych działań uczniowie szkół,

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020

sprząтали teren dookoła Malty, ruiny i Górę Zamkową, obszar amfiteatru i plaży oraz teren wokół placówek oświatowych. Odpady były od razu segregowane. Łącznie zebrano 6,5 worka plastiku, 4 worki szkła, 1,5 worka papieru i 1 worek metalu. Oszacowano, że w 2015 r. młodzi wąbrzeźnianie zebrali ok. 1,5 tony odpadów.

W 2016 r. akcja Sprzątanie świata miała swoją 23 edycję i przebiegała pod hasłem „Podaj dalej... drugie życie odpadów”. Udział w niej wzięli – jak każdego roku, uczniowie, nauczyciele, przedszkolacy i wychowawcy z wszystkich naszych samorządowych placówek oświatowych. Każda z nich miała wyznaczony obszar do posprzątania. Zebrano łącznie 4 worki plastiku, 5 worków szkła, 2 worki papieru i 1 mały worek metalu. Wszyscy uczestnicy akcji wyposażeni byli w rękawice i worki, otrzymane z Urzędu Miasta. Wywozem zebranych śmieci zajęła się firma EKOSYSTEM, która poinformowała, że zebrano w sumie 100 kg różnych odpadów.

Liczby te ukazują, że akcja sprzątania świata z roku na rok przynosi oczekiwane rezultaty. Zaczynamy dbać o swoje środowisko, mniej go zaśmiecamy.

Zadanie 8

Zbiórka odpadów wielogabarytowych

Realizacja:

W 2015 przeprowadzona została zbiórka odpadów wielkogabarytowych, zgodnie z podpisaną umową dnia 28 grudnia 2012 r. nr 318/GK/2012 na odbieranie i zagospodarowanie stałych odpadów komunalnych ze wszystkich nieruchomości z terenu miasta Wąbrzeźno, z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych i Mieszkaniowych Ekosystem sp. z o.o.. Gmina Miasto Wąbrzeźno nie ponosiła dodatkowych kosztów w tym zakresie. Zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego a także mebli i odpadów wielkogabarytowych z terenów nieruchomości była także nieodpłatna dla mieszkańców miasta. Zgodnie z harmonogramem wywozu odpadów odbywała się dwa razy do roku na wiosnę i jesień. W 2015 r. zostały zebrane 61,3 tony odpadów wielogabarytowych.

Natomiast od 2016 r. zaczęła obowiązywać nowa umowa Nr 316/GK/2015 z dnia 14.12.2015 r. na odbieranie i zagospodarowanie stałych odpadów komunalnych ze wszystkich nieruchomości z terenu Gminy Miasto Wąbrzeźno podpisana z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych i Mieszkaniowych Ekosystem sp. z o.o., zgodnie z którą odbiór zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz mebli i innych odpadów wielkogabarytowych

od właścicieli nieruchomości bez dodatkowej opłaty odbywa się w ciągu 48 godzin od zgłoszenia. W 2016 r. zebrano 72 tony odpadów wielogabarytowych.

INNE DZIAŁANIA PROMOCYJNE, które były realizowane na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno, które nie zostały ujęte w Programie to:

Zadanie 1

Kontrola gospodarstw domowych w zakresie zorganizowanego przekazywania odpadów oraz przestrzegania zakazu spalania odpadów

Realizacja:

W działanie to wpisuje się coroczna akcja społeczna dotycząca zakazu wypalania traw- organizowana na wiosnę przez strażaków w postaci apelów do mieszkańców o zagrożeniach pożarowych, strat w środowisku i negatywnego wpływu na życie mieszkańców wynikających z takiego postępowania. Inne działania prowadzone z tego zakresu to stały monitoring zamontowany w pojazdach odbierających odpady, kontrole doraźne nieruchomości.

W 2015 r. przeprowadzono 10 kontroli na zgłoszenie mieszkańców o niesegregowaniu przez właścicieli nieruchomości odpadów. Osoby te zostały pouczone o poprawnym segregowaniu odpadów. Brak było zgłoszeń nt. spalania odpadów.

Z kolei w 2016 r. przeprowadzono 20 kontroli dotyczących prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości. Wydano jedną decyzję nakazującą usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania, a także dokonano 21 interwencji dotyczących zgłoszeń nt. spalania odpadów.

Zadanie 2

Kompleksowe uwzględnianie w strategicznych dokumentach zagadnień ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszzonego, arsenu i benzenu.

Realizacja:

W 2015 r. zakończono zadanie pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Wąbrzeźno”, współfinansowane ze środków NFOŚiGW w Warszawie, w ramach POIiŚ. Zadanie polegało na opracowaniu planu gospodarki niskoemisyjnej wraz z bazą inwentaryzacyjną CO₂ na terenie miasta. Ponadto projekt obejmował przeprowadzenie działań inf.-promocyjnych w postaci przygotowania 100 plakatów i ulotek nt. powstałego programu i jego założeń. Oprócz tego w ramach projektu zostało przeprowadzone szkolenie

dla pracowników Urzędu w zakresie powstałego dokumentu. Posiadanie takiego typu opracowania pozwoli na ubieganie się o środki ze źródeł zewnętrznych na działania polegające na ograniczenie tzw. niskiej emisji. Opracowanie Programu Niskiej Emisji dla Gminy Miasto Wąbrzeźno wraz z wykonaniem bazy inwentaryzacyjnej CO₂, przeprowadzenie działań inf.-promo oraz szkolenia dla pracowników Urzędu zostało dofinansowane w 85% ze środków NFOŚiGW w Warszawie, pozostałe 15 % zostało pokryte ze środków budżetu miasta (rozliczenie dotacji nastąpiło w 2016 r.). Całkowity koszt zadania wyniósł 20.910,00 zł. W 2016 r. zaktualizowano dokument w zakresie zmiany harmonogramu realizacji poszczególnych zadań. Aktualizację wykonano w ramach zadań własnych.

2.7 Kształtowanie warunków przestrzennych dla rozwoju gospodarki zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju

Priorytet siódmy w Programie, wyróżniono z uwagi na prowadzenie polityki ekologicznej miasta, zgodnej z zasadą zrównoważonego rozwoju. Działania wpisane do Programu w latach 2015 – 2016, które nie zostały realizowane dotychczas zostały zaplanowane do realizacji w latach późniejszych tj. 2018 – 2020.

Oprócz tego w ramach tego priorytetu realizowano:

Zadanie 1

Budowa zespołu pomostów wraz ze zjazdem do jeziora Zamkowego

Realizacja:

Zadanie polegało na wykonaniu 5 pomostów pływających i 2 pomostów zakotwionych w przybrzeżnej skarpie za pomocą bloków fundamentowych. Pomost wykonany został w systemie modułowym wg rozwiązań producenta. Segmenty zbudowane z elementów stalowych, ocynkowanych w dolnej części wypełnionych polistyrenem estrudowanym. Każdy pomost z góry pokryty został deskami z drewna iglastego z frezem antypoślizgowym. Zadanie zrealizowano w ramach budżetu obywatelskiego na kwotę 90.000,00 zł.

Zadanie 2

Budowa budynku biblioteki

Realizacja:

W miesiącu maju 2016 r., zostało wszczęte postępowanie przetargowe na wykonanie kolejnej inwestycji pn. „Rozbudowa i przebudowa budynków na potrzeby Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Wąbrzeźnie”. Najkorzystniejszą ofertę złożyło

Przedsiębiorstwo SOLGRUD Sp. z o.o. ul. Olchowa 4 z Grudziądza za kwotę 4.006.110,00 zł. Termin zakończenia robót budowlanych to 7 grudnia 2017 r.

Na przedmiotową budowę pozyskano dotację w wysokości 2.000.000,00 zł w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, Priorytet 2 Infrastruktura Bibliotek 2016-2020.

2.8. Racjonalizacja gospodarki odpadami

Ostatni z priorytetów wyznaczony w POŚ „Racjonalizacja gospodarki odpadami” dotyczy jedynie zadań związanych zminimalizacją azbestu oraz nadzorem nad realizacją obowiązku dotyczącego pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu Gminy Miasto Wąbrzeźno. Od 1 stycznia 2013 r. na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno funkcjonuje uchwalony przez Radę Miasta regulamin utrzymania czystości i porządku, który jest zgodny z zapisami Planu Gospodarki Odpadami Województwa Kuj.-Pom. Ponadto system kontroli i monitoringu odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie miasta podlega corocznym sprawozdaniom do Marszałka Województwa oraz do właściwego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. W związku z tym, zapisy dotyczące zadań podejmowanych w ramach tego priorytetu nie stanowiły przedmiotu niniejszego opracowania.

Zadanie 1:

Unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest

Realizacja:

Na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno znajduje się ok. 19.581,00 m² płyt azbestowo-cementowych stosowanych w budownictwie oraz 489,525 mb rur i złączy azbestowo-cementowych (wg stanu na dzień 31.12.2016 r.)

W mieście Wąbrzeźno funkcjonują 173 obiekty budowlane, w których znajdują się lub są użytkowane wyroby zawierające azbest. Są to przede wszystkim pokrycia dachów budynków mieszkalnych, gospodarczych, użytkowych oraz zadaszenia garaży i wiat.

Zarówno w roku 2015, jak i w rok 2016 miasto Wąbrzeźno otrzymało dotację na usunięcie azbestu ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

Dofinansowanie objęło koszty demontażu, transportu i umieszczenia na składowisku odpadów niebezpiecznych płyt cementowo - azbestowych, zdjętych z obiektów budowlanych. Kwota na usunięcie, transport i unieszkodliwienie azbestu w 100% została pokryta ze środków WFOŚiGW. O przyznanie dotacji mogły ubiegać się osoby fizyczne, jednostki

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020

sektora finansów publicznych, kościoły i związki wyznaniowe oraz wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, w imieniu których wnioski składa gmina oraz ponosi pełną odpowiedzialność merytoryczną, formalnoprawną i finansową za realizację zadania.

Czynności powyższe mogą być wykonane wyłącznie przez przedsiębiorstwa posiadające ważne zezwolenie na działalność, obejmującą wytwarzanie odpadów zawierających azbest.

Dane na temat udzielonego przez Wojewódzki Fundusz dofinansowania na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno obrazuje poniższa tabela.

	2015	2016
Kwota uzyskanego dofinansowania (zł)	6.243,37 zł	3.143,50 zł
Ilość podmiotów, które skorzystały w danym roku ze środków WFOŚiGW	7	4
Ilość zutylizowanych wyrobów zawierających azbest (Mg)	19,33	7,36

W 2015 r. koszt za demontaż, transport oraz składowanie odpadów zawierających azbest wyniósł **449,00 zł brutto** wraz z podatkiem od towarów i usług (8%) za 1 tonę wyrobu zawierającego azbest oraz **259,00 zł brutto** za transport i unieszkodliwienie. Z kolei w 2016 r. była to odpowiednio kwota: 480,00 zł oraz 395,00 zł.

Wykonawcą zadania w okresie tych dwóch lat, były firmy, które zostały wybrane zgodnie z odpowiednimi przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 roku w trybie zapytania o cenę. O wyborze wykonawcy tego zadania zdecydowała zaproponowana cena, która okazała się najniższą, przez co wybrana oferta była najkorzystniejsza.

Dzięki przyznanej dotacji teren miasta w ciągu tych dwóch lat został oczyszczony z **26,69Mg** azbestu. W perspektywie długoterminowej wpłynie to niewątpliwie na poprawę jakości środowiska na lokalnym terenie oraz zmniejszy u mieszkańców Wąbrzeźna negatywne skutki zdrowotne spowodowane występowaniem azbestu.

Konieczność realizacji tego celu bezpośrednio wynika z założeń Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu i określona została w gminnym programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Zadanie 2:

Kontrola częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz ich prawidłowego funkcjonowania

Realizacja:

W związku ze sprawnym funkcjonowaniem gospodarki wodno – ściekowej w latach 2015 – 2016 kontynuowano działania z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminach. W II i III kw. uprawnieni pracownicy Urzędu Miasta Wąbrzeźno przeprowadzili rutynowe kontrole w celu weryfikacji częstotliwości opróżniania zbiornika bezodpływowego oraz jego szczelności.

W trakcie kontroli sprawdzano m.in.: szczelność zbiornika, częstotliwość wywozu nieczystości na podstawie przedstawianych faktur, zawartą umowę z przedsiębiorcą świadczącym usługi wywozu oraz możliwość podłączenia nieruchomości do miejskiej sieci kanalizacyjnej.

Ustalono, że wszyscy właściciele figurujący w ewidencji osób posiadających zbiornik bezodpływowy posiadają podpisaną umowę z podmiotem posiadającym zezwolenie na świadczenie tego typu usług. Wykonanie obowiązku dokumentują w formie faktur Vat (najczęściej 1-2 razy w roku, rzadziej powyżej 3 razy w roku).

W 2015 r. w wyniku prowadzonych działań kolejnych 7 nieruchomości zostało podłączonych do kanalizacji (łącznie od 2013 r. jest to liczba 26 nieruchomości).

Ponadto w 2015 r. wydano jedno zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźna dla firmy WALDMAR Waldemar Marchewka, Jaworze 33, 87-200 Wąbrzeźno. Pozwolenie wydano na czas określony tj. do dnia do 20.07.2025 r.

Ewidencja zezwoleń wraz ze wzorem wniosku dostępna jest na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Wąbrzeźno w zakładce: Informacje/ Ochrona środowiska/ Zezwolenia na działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

Dzięki prowadzonym kontrolom, ilość przekazywanych taborem asenizacyjnych ścieków do stacji zlewnej wzrosła prawie o 20 % w stosunku do lat 2013-2014. Na podstawie sprawozdań kwartalnych podmiotów prowadzących działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych od 2015 do 2016 r. do oczyszczalni ścieków przekazano z terenu Gminy Miasto Wąbrzeźno łącznie 3.779,86 m³ nieczystości ciekłych. Dla porównania w latach 2013 – 2014 była to wartość 3.177.30 m³.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020

W wyniku przeprowadzonych kontroli liczba ścieków przekazana do stacji zlewnej wzrosła w stosunku do lat wcześniejszych.

Na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno wg prowadzonej ewidencji (stan na 31.12.2016 r.) funkcjonuje 55 zbiorników bezodpływowych i 21 przydomowych oczyszczalni ścieków. Zbiorniki te znajdują się na terenie nieruchomości, które nie mają możliwości korzystania z systemu sieci kanalizacji sanitarnej.

3. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska na podstawie wskaźników monitorowania Programu

W opracowanym i uchwalonym w 2013 r. zaktualizowanym programie ochrony środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020 zostały wyodrębnione działania polegające na monitoringu i ocenie realizacji POŚ.

Jednym z założeń monitoringu wdrażania jest m.in. raportowanie jego realizacji w cyklu dwuletnim (analiza porównawcza stanu wyjściowego oraz obecnego) oraz jego aktualizacja w cyklu czteroletnim. Sprawozdawczość realizacji Programu odbywa się przed Radą Miasta.

Określenie stopnia wykonalności zadań, odbywa się na następujących etapach:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów;
- ocena rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem;
- analiza przyczyn tych rozbieżności.

Efektem oceny jest przygotowanie raportu z wykonania POŚ.

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany presji na środowisko. Wskaźniki monitorowania projektowanych przedsięwzięć powinny być realne, trafnie dobrane i mierzalne – umożliwiające wiarygodne i dostępne porównania. Analiza wskaźnikowa przeprowadzona w ramach monitoringu wdrażania Programu ma za zadanie bezpośrednie monitorowanie wdrażania podjętych działań oraz pośrednio ocenę realizacji wskazanych priorytetów w zakresie POŚ.

W dokumencie POŚ założono listę przykładowych wskaźników. Ocenę wskaźnikową podzielono na poszczególne grupy wskaźników odpowiadające elementom środowiska lub infrastruktury. Ocenę wskaźnikową oparto tylko i wyłącznie o zadania wyodrębnione w Programie. Zadania, które zostały zrealizowane w 100% w latach wcześniejszych nie brano pod uwagę w przedmiotowym sprawozdaniu. Jako okresy analizy przyjęto kolejne lata sprawozdawcze 2015 – 2016.

Priorytet I

Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno-ściekowej oraz zabezpieczenie wód przed zanieczyszczeniem

Zadania	Mierniki realizacji	Skala oceny	Ocena wskaźnika w roku bazowym tj. 2015 r.	Ocena wskaźnika w roku sprawozdawczym tj. 2016	Uwagi
Wymiana studni głębinowej nr 8 na ujęciu wody	Etap realizacji zadania	0 – brak działań, 1 – zapewnienie środków w budżecie, 2 – dokumentacja i uzgodnienia, 3 – wybór wykonawcy, 4 – realizacja inwestycji, 5 – zakończone zadanie.	4	5	
Wymiana przyłączy wodociągowych z rur ołowianych na rury PE w ulicy Wolności w ramach przebudowy drogi powiatowej Wąbrzeźno – Kowalewo Pom.	Etap realizacji zadania	0 – brak działań, 1 – zapewnienie środków w budżecie, 2 – dokumentacja i uzgodnienia, 3 – wybór wykonawcy, 4 – realizacja inwestycji, 5 – zakończone zadanie.	4	5	
Modernizacja sieci wodociągowej na terenie miasta-wymiana zasuw	Etap realizacji zadania	0 – brak działań, 1 – zapewnienie środków w budżecie, 2 – dokumentacja i uzgodnienia, 3 – wybór wykonawcy, 4 – realizacja inwestycji, 5 – zakończone zadanie.	1	4	Zadanie ciągłe

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020

Modernizacja oczyszczalni ścieków II etap	Etap realizacji zadania	0 – brak działań, 1 – zapewnienie środków w budżecie, 2 – dokumentacja i uzgodnienia, 3 – wybór wykonawcy, 4 – realizacja inwestycji, 5 – zakończone zadanie.	4	5	
Budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej ul. Wiśniowa, 750 lecia, Wspólna	Ilość przyłączy	0 – brak działań, 1 – zapewnienie środków w budżecie, 2 – dokumentacja, 3 – realizacja inwestycji, 4 – od 50 do 80% wykonanych przyłączy, 5 – do 100% wykonanych przyłączy.	0	0	Zadanie wpisane do realizacji w 2017 r.
Przebudowa sieci wodociągowej DN 160 na Oś. Niepodległości	Etap realizacji zadania	0 – brak działań, 1 – zapewnienie środków w budżecie, 2 – dokumentacja i uzgodnienia, 3 – wybór wykonawcy, 4 – realizacja inwestycji, 5 – zakończone zadanie.	4	5	

Priorytet II

Ograniczanie emisji zanieczyszczeń do powietrza

Zadania	Mierniki realizacji	Skala oceny	Ocena wskaźnika w roku bazowym tj. 2015 r.	Ocena wskaźnika w roku sprawozdawczym tj. 2016	Uwagi
---------	---------------------	-------------	--	--	-------

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020

Ograniczenie niskiej emisji	Etap realizacji zadania	0 – brak działań, 1 – zapewnienie środków w budżecie, 2 – nabór wniosków, 3 – wizja lokalna, 4 – przyznanie dotacji, 5 – zakończone zadanie.	5	5	Zadanie ciągle, realizowane rokrocznie
-----------------------------	-------------------------	---	---	---	--

Priorytet III

Podnoszenie efektywności energetycznej

Zadania	Mierniki realizacji	Skala oceny	Ocena wskaźnika w roku bazowym tj. 2015 r.	Ocena wskaźnika w roku sprawozdawczym tj. 2016	Uwagi
Budowa sieci oświetlenia ulicznego	Ilość zamontowanych lamp	0 – brak działań, 1 – zaplanowanie środków w budżecie, 2 – dokumentacja i wybór wykonawcy, 3 – realizacja inwestycji, 4 – od 50 do 80% zamontowanych lamp, 5 – do 100% wybudowanych lamp.	2	2	Zadanie ciągle;

Priorytet IV

Ochrona przed hałasem i poprawa klimatu akustycznego

Zadania	Mierniki realizacji	Skala oceny	Ocena wskaźnika w roku bazowym tj. 2015 r.	Ocena wskaźnika w roku sprawozdawczym tj. 2016	Uwagi
---------	---------------------	-------------	--	--	-------

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020

Modernizacja dróg, chodników i parkingów	Etap realizacji zadania	0 – brak działań, 1 – zapewnienie środków w budżecie, 2 – dokumentacja i wybór wykonawcy, 3 – realizacja inwestycji, 4 – od 50 do 80% wybudowanych km, 5 – do 100% wybudowanych km.	3	5	Zadanie ciągłe;
--	-------------------------	--	---	---	-----------------

Priorytet V

Ochrona przyrody, w tym zachowanie różnorodności biologicznej oraz kształtowanie terenów zieleni urządzonej.

Zadania	Mierniki realizacji	Skala oceny	Ocena wskaźnika w roku bazowym tj. 2015 r.	Ocena wskaźnika w roku sprawozdawczym tj. 2016	Uwagi
Sadzenie drzew i krzewów	Etap realizacji zadania	0 – brak działań, 1 – zapewnienie środków w budżecie, 2 – pozyskanie środków z WFOŚiGW, 3 – zakup drzew i krzewów 4 – sadzenie drzew i krzewów 5 – zakończone zadanie.	5	5	Zadanie ciągłe, realizowane rokrocznie
Monitoring i pielęgnacja pomników przyrody	Etap realizacji zadania	0 – brak działań, 1 – oznakowanie pomnika, 2 – utrzymanie i pielęgnacja drzew, 3 – 1 raz do roku wizja w terenie, 4 – wnioski i zalecenia z przeprowadzonej wizji, 5 – wykonanie zaleceń.	5	5	

Priorytet VI

Edukacja ekologiczna- działania promocyjne i edukacyjne.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020

Zadania	Mierniki realizacji	Skala oceny	Ocena wskaźnika w roku bazowym tj. 2015 r.	Ocena wskaźnika w roku sprawozdawczym tj. 2016	Uwagi
Konkurs ekologiczny „Zamień odpady na klasowe wypady”	Etap realizacji zadania	0 – brak działań, 1 – zapewnienie środków w budżecie, 2 –pozyskanie dotacji z WFOŚiGW, 3 – ogłoszenie konkursu i nabór wniosków, 4 –wyłonienie zwycięscy zadania, 5 – odbiór nagrody.	5	5	Zadanie ciągłe, realizowane rokrocznie
Konkurs ekologiczny „Najpiękniejszy ogródek Wąbrzeźna”	Etap realizacji zadania	0 – brak działań, 1 – zapewnienie środków w budżecie, 2 –pozyskanie dotacji z WFOŚiGW, 3 – ogłoszenie konkursu i nabór wniosków, 4 –wyłonienie zwycięscy zadania, 5 – odbiór nagrody.	3	5	Zadanie ciągłe, realizowane rokrocznie
Zbiórka odpadów wielogabarytowych	Etap realizacji zadania	0 – brak działań, 1 – zapewnienie środków w budżecie, 2 –określenie terminu zbiórki, 3 – realizacja zadania, 4 –przekazanie odpadów na składowisko, 5 –zakończenie zadania.	5	5	Zadanie ciągłe, realizowane rokrocznie

Priorytet VII

Kształtowanie warunków przestrzennych dla rozwoju gospodarki zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020

Zadania	Mierniki realizacji	Skala oceny	Ocena wskaźnika w roku bazowym tj. 2015 r.	Ocena wskaźnika w roku sprawozdawczym tj. 2016	Uwagi
Modernizacja bazy sportowej przy Stadionie Miejskim (w obiektach użytkowanych przez MKS UNIA i na terenie boiska SP3)	Etap realizacji zadania	0 – brak działań, 1 – zapewnienie środków w budżecie, 2 – dokumentacja i uzgodnienia, 3 – wybór wykonawcy, 4 – realizacja inwestycji, 5 – zakończone zadanie.	1	2	
Infrastruktura Góry Zamkowej	Etap realizacji zadania	0 – brak działań, 1 – zapewnienie środków w budżecie, 2 – dokumentacja i uzgodnienia, 3 – wybór wykonawcy, 4 – realizacja inwestycji, 5 – zakończone zadanie.	2	2	

Priorytet VIII

Racjonalizacja gospodarki odpadami, w tym gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne – unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest

Zadania	Mierniki realizacji	Skala oceny	Ocena wskaźnika w roku bazowym tj. 2015 r.	Ocena wskaźnika w roku sprawozdawczym tj. 2016	Uwagi
---------	---------------------	-------------	--	--	-------

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020

RPO								
PROW								
POIiŚ								
Kredyty i pożyczki preferencyjne								
Dotacja ze środków krajowych								
Dotacja celowa z budżetu woj.								
Budżet Gminy Miasto Wąbrzeźno								
Inne								

Źródło: opracowanie własne

Określono, że w latach 2015 – 2016 całkowity koszt realizacji zadań opisanych w niniejszym raporcie wyniósł 20.669.473,65 zł.

Kwota ta stanowi realnie poniesione koszty zadań, które zostały wpisane do Programu oraz te, które dodatkowo uwzględniono w przedmiotowym raporcie.

Poniżej zestawienie nakładów finansowych na działania zrealizowane w latach 2015 – 2016.

Nakłady na realizację Programu Ochrony Środowiska Gminy Miasto Wąbrzeźno

Wyszczególnienie	Realne koszty poniesione w ramach realizacji zadań w latach 2015 - 2016	
	w sumie	średniorocznie
Priorytet I	8.278.971,99	4.139.486,00
Priorytet II	7.134.372,60	3.567.186,30
Priorytet III	703.691,45	351.845,73
Priorytet IV	445.228,76	222.614,38
Priorytet V	47.960,40	23.980,20
Priorytet VI	43.751,58	21.875,79
Priorytet VII	4.006.110,00	2.003.055,00
Priorytet VIII	9.386,87	4.693,44
Razem Program	20.669.473,65	10.334.736,83

Źródło: opracowanie własne

5. Podsumowanie i wnioski

Zadania własne gminy, w zakresie spraw związanych z ochroną środowiska wynikają przede wszystkim z ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016, poz. 446 z późn. zm.), ale także z innych ustaw sektorowych dotyczących zasobów wód, przyrody, zagospodarowania przestrzennego. Przez kolejne dwa lata obowiązywania Programu Ochrony Środowiska wykonano szereg zadań, wynikających wprost z ustawy o samorządzie gminny, które odnosiły się przede wszystkim do następujących elementów:

- ładu przestrzennego, gospodarki terenami oraz szeroko pojętej ochrony środowiska;
- dbałości o infrastrukturę techniczną np. dbałości o stan wodociągów i zaopatrzenie w wodę, kanalizację, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków komunalnych, o utrzymanie czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, przestrzegania zasad gospodarki odpadami, zapewnienie sprawnej komunikacji oraz zaopatrzenie w energię elektryczną, ciepłą i gaz;
- zieleni komunalnej i zadrzewień;
- ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- promocji gminy.

Zadania zapisane w Programie, realizowano zgodnie z kompetencjami przez samorząd gminy oraz jednostki działające na jej terenie gminy.

Jak wynika z analizy przeprowadzonych inwestycji i wydatkowanych środków, Gmina Miasto Wąbrzeźno to jednostka, która przeznaczająca znaczne nakłady finansowe oraz administracyjne na rozwój, zarówno w ramach prowadzonych inwestycji i przedsięwzięć, jak i działań organizacyjnych. Znaczne nakłady przeznaczane są na najważniejsze priorytety środowiskowe takie jak: rozwój gospodarki wodno – ściekowej; ograniczenie niskiej emisji oraz działania edukacyjno – promocyjne.

Władze gminy wybierają te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb Gminy są najważniejsze i najpilniejsze, w stosunku do jakości środowiska i zdrowia mieszkańców. Wszystkie inwestycje realizowano zgodnie z najwyższymi standardami środowiskowymi, wykorzystując najnowsze technologie i proekologiczne rozwiązania.

Spśród wyznaczonych w planie operacyjnym przedsięwzięć do realizacji w ramach polityki ekologicznej miasta w latach 2015 – 2016 większość zadań została zrealizowana. Część inwestycji i działań, z uwagi na ciągłość, długotrwałość realizacji lub pozyskiwanie funduszy, dotacji lub dofinansowań została zrealizowana częściowo tzn. ich realizacja i zakończenie została przeniesiona na lata 2017 – 2020.

Ze względu na założone koszty inwestycyjne planowanych w latach 2015 – 2016 przedsięwzięć, zadania zostały zrealizowane w 100 %, biorąc pod uwagę planowane oraz rzeczywiste wydatki.

Na niektóre przedsięwzięcia wydatkowano mniejsze kwoty, co było związane z dobrym zagospodarowaniem dostępnych środków finansowych, a nie z brakiem realizacji części zadania. Gmina pozyskiwała znaczną część środków ze źródeł zewnętrznych takich jak Fundusze Unii Europejskiej czy dotacje z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W niektórych priorytetach kwoty te okazały się wyższe niż zakładano w Programie, z uwagi na realizację większej ilości inwestycji, niż te, które przyjęto na etapie tworzenia przedmiotowego dokumentu.

Oprócz zadań inwestycyjnych, które angażowały największe nakłady finansowe, jednostka przeznaczala również środki na zadania bieżące, jak utrzymanie zieleni, zimowe utrzymanie dróg oraz ich remonty, a także działania edukacyjno – promocyjne.

Podsumowując realizację Programu w latach 2015 – 2016 ocenia się pozytywnie. Ocenę tę potwierdza analiza wskaźnikowa realizacji Programu, która wskazuje, że zwiększa się długość podstawowych sieci infrastrukturalnych, takich jak sieć wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa oraz zwiększa się liczba mieszkańców mających dostęp i korzystających z infrastruktury mającej zapewnić poprawę środowiska na terenie Gminy Miasto Wąbrzeźno.

5. Źródła opracowania

Podstawą sporządzenia raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2015 – 2016 były:

- sprawozdania z inwestycji wykonanych w latach 2015 – 2016;
- informacje pozyskane z Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej oraz samodzielnego stanowiska ds. organizacji pozarządowych, współpracy zagranicznej i promocji;
- informacje uzyskane z Miejskiego Zakładu Energetyki Ciepłej, Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie;
- informacje uzyskane z Miejskiego Zakładu Usług Komunalnych w Wąbrzeźnie;
- informacje z Pomorskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o., Punkt dystrybucji gazu Kowalewo Pomorskie;

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Wąbrzeźno na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020

- informacje z jednostek budżetowych, których działania były wpisane w harmonogram zadań ujętych w POŚ (na podstawie informacji zamieszczonych w aktualnościach na stronie internetowej www.wabrzezno.com).